

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17P/16/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118205140
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118205140.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. F., Q.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka J.. G.. J.. S. Y., Q.. XX.XX.XXXX, W. U. R. O. XXX/X, S., zastúpená Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, a otec J. F., Q.. XX.XX.XXXX, U. I. X.J. XXX/XX, S., zastúpený advokátom JUDr. Miroslavom Michaličkom, so sídlom Vajslova 11, Trnava, o návrhu matky na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska a určenie druhého mena maloletého dieťaťa za otca takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého P. F. na priezvisko „Y.“ a návrh matky na udelenie súhlasu na určenie druhého mena „X.“ pre maloletého P. F. zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 14.06.2018 sa matka domáhala, aby súd udelil za otca súhlas na zmenu priezviska maloletého P. a aby súd udelil za otca súhlas s podaním žiadosti o určenie druhého mena maloletého P.. Návrh odôvodnila tým, prvé nedorozumenia a nezhody medzi rodičmi maloletého začali v roku 2017, ktoré prerástli do nezáujmu navrhovateľky pokračovať vo vzťahu s otcom maloletého. Po narodení maloletého dieťaťa približne po dvoch mesiacoch začala pozorovať prvé problémy, nezhody, nedorozumenia. Otec maloletého jej vyčítal, že sa dostatočne nestará o maloleté dieťa, nenosí domov žiadne peniaze, že iba on bude rozhodovať o tom, s kým sa budú stretávať, kto k nim bude chodiť, ako aj o podstatných skutočnostiach týkajúcich sa maloletého dieťaťa - lekár, strava, denný režim a pod. Zo spoločnej domácnosti sa odsťahovala dňa 31.10.2017, pričom od odchodu sa otec o syna vôbec nezaujímal, nepýtal sa naňho, nezaujímal sa o jeho aktivity, denný režim, zdravotný stav, nežiadal žiadnu návštevu, nechcel s ním stráviť deň jeho 10tých a 11tých mesiacov, nepýtal sa, či niečo potrebuje, a pod. Od 31.10.2017 otec na maloleté dieťa neprispel ani čiastočne (pozn. súdu v čase podania návrhu). Pre neúnosnú situáciu vo Švajčiarsku sa dňa 28.02.2018 presťahovala spoločne s maloletým dieťaťom na Slovensko. Rozhodnutím Okresného úradu Trnava č. K.-W.-K.-XXXX/XXXXX zo dňa 20.04.2018 bola navrhovateľke povolená zmena priezviska z „Y.“ na priezvisko „Y.“. Následne bolo navrhovateľke vydané potvrdenie o zmene priezviska bez koncovky slovenského prechýľovania č. K.-XX/XXXX-X. zo dňa 17.05.2018 a Rodný list navrhovateľky, v ktorom má uvedené zmenené meno, a to konkrétne S. Y.. Navrhovateľka má záujem zmeniť priezvisko maloletého dieťaťa z „F.“ na „Y.“, aby toto korešpondovalo s priezviskom navrhovateľky ako matky maloletého dieťaťa. Dôvodom na určenie druhého mena maloletého je to, že mala záujem maloletému dieťaťu po narodení dať meno „X.“ a nie „P.“, ale ustúpila otcovi. Nakoľko si otec v čase podania návrhu neplní viac ako sedem mesiacov svoju

vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a ani žiadne iné svoje povinnosti, nikdy sa nezaujímal o to, či maloletému dieťaťu niečo nechýba, či niečo nepotrebuje, resp. či je zdravotne v poriadku, a ako sa má, tak má za to, že je splnená hypotéza právnej normy v § 35 zákona o rodine a podmienky kreované judikatúrou súdov pre udelenie súhlasu jednému z rodičov na podanie návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Pre určenie druhého mena dieťaťa nie sú zákonom uvedené žiadne predpoklady a podmienky, a preto má za to, že sa tým nijako nezasiahne do práv a ani oprávnených záujmov otca a nie je to ani v rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa, a to hlavne z dôvodu, že maloleté dieťa zatiaľ nevníma také detaily ako je prvé a druhé meno a je veľký predpoklad, že si na toto druhé meno ľahko zvykne a v budúcnosti osvojí.

2. Otec v písomnom vyjadrení zo dňa 28.09.2018 uviedol, že nesúhlasí s návrhom matky. Otec maloletého nebol nikdy ani písomnou výzvou ani ústnou žiadosťou oboznámený resp. informovaný o zámere matky meniť maloletému priezvisko alebo mu určiť druhé meno. Matka v návrhu nepreukázala najlepší záujem maloletého dieťaťa nevysvetlila, ako vôbec bude takáto zmena pre akýkoľvek záujem maloletého dieťaťa. Toto konanie matky nesmeruje k vytváraniu a rozvoju zdravých rodičovských väzieb s obidvomi rodičmi a dokonca považuje návrh matky za nedôvodný, pretože nie je okrem samotnej túžby matky zdôvodnený. Priezvisko otca a maloletého dieťaťa nie je hanlivé, dehonestujúce ani nijako znevažujúce, otec sa od narodenia dieťaťa v maximálnej možnej miere zaujímal o maloleté dieťa, vychovával ho, osobne sa o neho staral a aj podľa vyjadrenia samotnej matky bol dobrým otcom dieťaťa. Preukázateľným dlhodobým cieľom matky bolo úplne eliminovať otca zo života matky a zo života dieťaťa, úplne bezohľadne, neberúc vôbec v úvahu záujmy maloletého dieťaťa a bez ohľadu na práva a právom chránené záujmy otca. Maloletý sa narodil z plánovaného tehotenstva, výber mena a priezviska bol realizovaný na základe spoločnej a dobrovoľnej dohody oboch rodičov. Od narodenia dieťaťa sa obaja rodičia starajú o výchovu, výživu maloletého, zabezpečujú mu obaja lekársku starostlivosť, sociálne zázemie a duševný a telesný vývin, preto nie je dôvodné a už vôbec nie je pravdivé tvrdenie matky o tom, že sa o maloletého nezaujíma a nestretáva s ním. Z ustálenej judikatúry súdov vyplýva, že zmena priezviska maloletého dieťaťa prichádza do úvahy, len ak existujú závažné dôvody. Je v záujme dieťaťa, aby zachovaním doterajšieho priezviska bol u dieťaťa udržiavaný a prehľbovaný pocit spolupatričnosti s rodičom, ktorý sa o maloletého osobne stará, vychováva ho a vytvára mu jeho sociálne a rodinné zázemie, ktoré je takto identifikované spoločným priezviskom dieťaťa a otca. K otázke starostlivosti maloleté dieťa prebieha na Okresnom súde konanie sp. zn. 40P/20/2018, ktoré nie je právoplatne skončené. Dieťa je rovnako citovo naviazané na oboch rodičov ku dnešnému dňu. Matka realizovala zmenu svojho priezviska, ktorú súdu nijakým spôsobom nevysvetlila, čo ju viedlo k tejto zmene. Štyri mesiace po návrate matky z cudziny podala matka návrh a zmenila si priezvisko tak, že odstránila dĺžne a prechýľovanie zo svojho priezviska. Teraz matka žiada, aby aj dieťa bolo identifikované rovnakým priezviskom ako ona. Otec z toho usudzuje, že matka má za cieľ vycestovať a zostať žiť v zahraničí aj s maloletým dieťaťom. Je toho názoru, že je tu značná pravdepodobnosť, že sa zopakuje situácia, ktorá už raz nastala, keď matka bez súhlasu švajčiarskych orgánov, bez súhlasu a vedomosti otca „ušla“ s maloletým zo Švajčiarska na Slovensko, aby sa vyhla jurisdikcii švajčiarskych orgánov s cieľom úplne eliminovať kontakt otca s ňou a s maloletým, čo napokon aj realizovala od momentu jej príchodu na Slovensko do rozhodnutia súdu o dočasnom zverení dieťaťa do starostlivosti otca (XX-XX/XXXX). K udeleniu súhlasu na určenie druhého mena maloletého dieťaťa má otec za to, že tento návrh matka nijak nezdôvodnila, okrem svojej „túžby“. Má za to, že v podmienkach Slovenska nie je vo zvýšenom záujme maloletého dieťaťa, aby používalo dve mená. Takáto úprava mu neposkytne žiadnu dodatočnú výhodu, nič sa takouto zmenou pre dieťa nezlepší, dve mená mu budú v podmienkach Slovenska skôr na obtiaž. Pri oficiálnom písomnom styku na Slovensku nie je bežné v súčasnosti používať dve mená, väčšina formulárov, podaní a korešpondenčného styku sa realizuje s možnosťou uvádzania iba jediného mena. Je zrejmé, že bez ďalšieho relevantného zdôvodnenia matkou sa javí takáto zmena pre dieťa skôr ako priťažujúcou ako zvýhodňujúcou. Má za to, že určenie druhého mena dieťaťa nie je v jeho záujme. Dieťa bolo plánované, vzťahy v čase narodenia P. neboli negatívne a konfliktné, rodičia sa vedeli navzájom dohodnúť na krstnom mene aj na priezvisku spoločného syna. Nevznikli dôvody na zmenu priezviska maloletého ani na určenie druhého mena maloletého.

3. Matka na výzvu súdu v súlade s § 167 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok doplnila, že vyjadrenie otca o údajnom „úteku“ matky zo Švajčiarskej konfederácie a dokonca s cieľom vyhnúť sa jurisdikcii orgánov Švajčiarskej konfederácie sú scestné a zavádzajúce. Matka nemá v úmysle žiadnym spôsobom opustiť územie Slovenskej republiky spolu s maloletým dieťaťom, je tu riadne zamestnaná, dieťa navštevuje detské jasle. Obaja sú prihlásení v zdravotnej poisťovni, majú svojich

ošetrujúcich lekárov a matka začala na Slovensku nový život. Matka poukázala na to, že dňa 08.02.2018 podala návrh na Zmierovací úrad v D. a z dôvodu zanedbania prospechu dieťaťa zo strany otca žiadala o udelenie osobnej rodičovskej starostlivosti so zaviazaním otca platiť výživné na maloleté dieťa. Otec sa o tomto návrhu dozvedel dňa 16.02.2018, a dňa 28.02.2018 sa odhlásil zo všetkých inštitúcií vo Švajčiarskej konfederácii a odišiel na Slovensko. Zotrvávala na tom, že dôvodom na udelenie súhlasu za otca súdom na zmenu priezviska je neplnenie si zákonných povinností voči maloletému dieťaťu, najmä povinnosť vyživovania, ktorú si otec dlhodobo neplnil a všetky prídavky na maloleté dieťa platené vo Švajčiarsku boli platené na účet otca a tento ani potom, ako matka s maloletým dieťaťom opustili spoločnú domácnosť, ich neposielal matke ako osobe, v ktorej osobnej starostlivosti maloleté dieťa bolo. Dôvodom podania návrhu na zmenu priezviska je splnenie podmienok uvedených v § 35 zákona o rodine a záujem matky na to, aby maloleté dieťa malo rovnaké priezvisko ako matka, aby maloleté dieťa nemalo v budúcnosti problém s tým, že má rozdielne priezvisko od svojej matky. Návrh nie je podaný s cieľom obmedziť alebo akýmkoľvek iným spôsobom zasiahnuť do práv otca maloletého dieťaťa. Úmyslom nie je žiadnym spôsobom zamedziť styku dieťaťa s otcom alebo tomuto styku brániť, o čom svedčí ak posledný návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol prevzatý uznesením Krajského súdu v Trnave a ktoré v plnej miere obaja rodičia rešpektujú a matka nemá k tomuto rozhodnutiu žiadne výhrady. K poukazovaniu pocitu spolupatričnosti otca a dieťaťa matka uvádza, že v takom prípade priezvisko matky, ktoré bude priezviskom aj maloletého dieťaťa, bude vytvárať a prehlbovať pocit spolupatričnosti medzi matkou a maloletým dieťaťom a to aj v budúcnosti. Zmena priezviska z F. na Y. nemôže ovplyvniť vzájomný vzťah medzi otcom a synom, rovnako ako to, že maloleté dieťa má priezvisko F. nenaruša vzájomný vzťah medzi matkou a maloletým dieťaťom. K určeniu druhého mena dieťaťa, otec bol informovaný o záujme matky dať dieťaťu meno „X.“, avšak mu ustúpila. Dôvodom na zamietnutie návrhu v tejto časti môže byť iba to, že by meno nevyhovovalo podmienkam zákona o mene a priezvisku. Určenie druhého mena X. nebude zo žiadneho dôvodu v rozpore s najlepšimi záujmami maloletého dieťaťa, meno nie je hanlivé, ani z iného dôvodu neprípustné. Zákon umožňuje určiť druhé a dokonca aj tretie meno, preto nevidí žiaden dôvod, pre ktorý by malo maloleté dieťa v budúcnosti problém s dvomi menami.

4. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom po prednese návrhu a vyjadrenia k prednesu právnyimi zástupcami vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrenia matky k vyjadreniu otca, výsluchom otca, výsluchom matky, vyjadrením procesného opatrovníka, ako aj ostatnými na vec sa vzťahujúcimi listinnými materiálmi a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

5. Matka na pojednávaní uviedla, že čo sa týka priezviska pre ich syna F., otcovstvo bolo uznané a podpísané na matrike v S. pred narodením dieťaťa, aby pri zápise do rodného listu mal ich syn priezvisko F.. V tej dobe nemala žiadny dôvod na to, aby si nejako komplikovala administratívne úkony. Otec si veľmi prial mať dcéru. Keďže sa potvrdilo, že budú mať syna, navrhla meno X.. Tesne pred pôrodom prišiel otec s návrhom P.. Nebola hneď za. Keďže otec je starší, bolo to jeho aj jej prvé dieťa, ako milujúca partnerka súhlasila s menom P.. Meno zapisovali až do papierov v nemocnici pred pôrodom. Syn je zapísaný v osobitnej matrike vedenej Ministerstvom vnútra v Bratislave, nakoľko sa narodil vo Švajčiarsku. Syna volá P., P., P.. V jasliach ho volajú aj P., P., P., P., na všetky oslovenia reaguje. Vo Švajčiarsku sa dieťa nahlasuje na úrady vo forme meno, priezvisko. Dokladali úradne preložený doklad o uznaní otcovstva. Krstné meno X. bolo v hre v čase, keď bolo uznané otcovstvo. Ona sa po nemecky učila až vo Švajčiarsku. Viac funguje v angličtine. Otcovi výživné určené rozhodnutím nebolo. Nevie zistiť, či má nedoplatok na výživnom. Podľa zákona o rodine však nejakú povinnosť má. Otec však poberal rodinné prídavky v čase, keď mala dieťa v opatere ona. Keď si ich od otca pýtala, povedal jej, že jeho nezaujíma, že ona nemá peniaze, chcela som decko, nech sa starám. K zmene priezviska pociťuje túžbu, aby dieťa malo rovnaké priezvisko ako ona. Vzťahy medzi nimi - rodičmi sa veľmi pokazili. Túži po tom, aby sa syn volal po nej. Meno X. bolo pôvodné a ich spoločné meno, ktoré pre syna mali. Nevidí problém v tom, aby sa volal P. X.. Tiež nevidí problém v administratívnom styku, aby mal dve mená.

6. Otec na pojednávaní vypovedal, že krstné meno syna vybrali spoločne na návrh matky, ona navrhla P.. Nikdy ho neoslovila menom X.. Bol vždy vzorný otec, keď žili spolu, nikdy nerobil žiadne prieky tak, ako to teraz tvrdí matka. Bola rodičovská zhoda na krstnom mene P.. Ohľadom rodinných prídavkov vo Švajčiarsku je to tak, že ich pobera ten rodič, ktorý zarába viac. Nie je to tak, že matka ich chcela a on jej to nedovolil. Vzhľadom na to, že matka mala problémy so zamestnávateľom, ktoré vyústili do výpovede pracovného pomeru, bol jediný zárobkovo činný. Prispieval a hradil výdavky spojené s P. a rodinou. So synom má veľmi prehĺbený citový vzťah. Keď dnes syna odovzdával o 08,00 hod. v jasliach, syn

svojim správaním vyjadroval nesúhlas zostať v jasiach a chcel ísť s ním. Navrhol, aby zavolali matke a spýtali sa, či by súhlasila, aby si nechal u seba syna. V jeho prítomnosti, pri spoločných aktivitách v jeho bezprostrednej blízkosti, takmer stále ho syn oslovuje tato. Keď spolu komunikujú, maloletý sa označuje P.. Vyžaduje si jeho prítomnosť, pýta sa na neho, nechá sa od neho prebaľovať, kŕmiť. Svedčí o tom aj odovzdávanie v jasiach, že syn nechce od neho ísť. Pri preberaní od matky sa za ním rozbehne. Jeho vyjadrenie bez prítomnosti otca je také, že ho hľadá a volá jeho meno. Otec ho volá P., P.. Ako ho oslovujú v jasiach nevie. Personál mu dnes povedal P., P.. Či má kamaráta nevie, bol iba v prezličkarni. Čo sa týka toho, aby P. neprežíval stres pri odovzdávaní v jasiach, písal jej, či by ho mohol mať v deň, keď nemá matka na neho nárok (pozn. súdu či by matka súhlasila, aby otec bol so synom miesto toho, aby syn šiel do jaslí). Na otázku súdu uviedol, že výživné platí, nemá nedoplatok na výživnom.

7. Procesný opatrovník sa k podanému návrhu vyjadril tak, že s maloletým sa naposledy videli v septembri 2018. Čo sa týka zmeny priezviska, nesúhlasí so zmenou, nakoľko meno F. nie je hanlivé. Otec prejavuje záujem o syna. Čo sa týka doplnenia mena, je to o súhlasnom vyjadrení rodičov. Pokiaľ by bolo v tejto časti prišlo k rodičovskej dohode, túto vedia podporiť. Ak k dohode nepríde, rodičia pri zápise mena svoju túžbu a súhlas vyjadrili pred príslušným orgánom. Preto nevidí dôvod na túto zmenu autoritatívnym rozhodnutím súdu.

8. Právny zástupca matky na výzvu súdu, aby zhrnul svoj návrh, vyjadril sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci o. i. uviedol, že čo sa týka zmeny priezviska maloletého dieťaťa, trvá na ňom. Myslí si, že podmienky sú splnené. Vychádzali zo zákona a ustálenej judikatúry. Čo sa týka určenia druhého mena, tu je situácia odlišná, zákon nepredpisuje žiadne podmienky na dohodu rodičov. Meno musí vyhovovať podmienkam zákona o mene a priezvisku. Určenie mena je vždy rozhodnutím oboch rodičov. Ak po čase jeden z rodičov má túžbu určiť ďalšie meno, a nie je tu zhoda, rozhoduje súd. Pri výbere mena dieťaťa zostali vo výbere dve mená. Matka ako milujúca partnerka ustúpila a súhlasila s menom P.. Myslí si, že určenie mena je len o pocitoch a vnútornom presvedčení. Má zato, že návrh na určenie druhého mena je dôvodný, nemôže spôsobiť ujmu maloletému dieťaťu. Tiež to nebude problém v kolektíve. Žiada, aby bolo o ňom rozhodnuté tak, ako uviedli v návrhu.

9. Právny zástupca otca na výzvu súdu, aby zhrnul svoj návrh, vyjadril sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci o. i. uviedol, že má zato, že ak je tu takýto zrejmy rozpor medzi vôľou jedného a druhého rodiča, tak v takomto konaní, musí súd rozhodnúť na základe záujmu maloletého dieťaťa. Podľa jeho názoru ani zmena priezviska, ani zmena krstného mena, nejaký záujem o maloleté dieťa nevytvára. Nie je zrejmé, v čom by to bolo lepšie ako súčasný stav. Z výsluchu otca aj matky je zrejmé, že krstné meno P. dieťa používa, je s ním identifikované. Nebolo zistené, že by s menom X. dieťa prichádzalo do styku alebo že by sa takto samo označovalo, alebo že by vedelo o tom, že je tu záujem, aby malo takéto meno, alebo že by ho niekto takto oslovoval. Momentálne nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby mu bolo ďalšie krstné meno určené.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mene a priezvisku“), meno dieťaťa sa určuje dohodou rodičov; ak k takejto dohode nedošlo, meno sa určuje rozhodnutím súdu.

11. Podľa § 2 zákona o mene a priezvisku, každému sa môže spôsobiť a za podmienok ustanovených v § 1 určiť viac mien, a to aj cudzojazyčných, najviac však tri mená. Pri zápise mena alebo mien (ďalej len „meno“) do matriky sú rodičia povinní poskytnúť matričnému úradu súčinnosť. Nemožno určiť meno hanlivé, neosobné alebo domácku podobu mena, alebo prvé meno totožné s menom žijúceho súrodenca uvedeným v matrike na prvom mieste, alebo osobe mužského pohlavia určiť ženské meno a naopak. Tieto obmedzenia sa nevzťahujú na cudzojazyčné meno, ak je všeobecne známe, že takéto použitie mena je v súlade s tradíciou štátu, kde je takéto meno obvyklé. Na požiadanie matričného úradu tieto skutočnosti preukazuje rodič dieťaťa potvrdením zastupiteľského úradu cudzieho štátu.

12. Podľa § 2a veta druhá a tretia zákona o mene a priezvisku, maloletému môže určiť druhé a tretie meno jeho zákonný zástupca; na určenie druhého a tretieho mena maloletému staršiemu ako 15 rokov je potrebný jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Určenie druhého a tretieho mena nie je zmenou mena. Takto určiť druhé a tretie meno možno len raz.

13. Podľa § 2c zákona o mene a priezvisku, ten, kto má určených viac mien, môže po nadobudnutí plnoletosti požiadať matričný úrad, v ktorého matrike je zápis o jeho narodení, o zmenu poradia mien. Za maloletého o zmenu poradia mien môže požiadať jeho zákonný zástupca; na zmenu poradia mien maloletého staršieho ako 15 rokov je potrebný aj jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Zmena poradia mien nie je zmenou mena. Takto zmeniť poradie mien možno len raz.

14. Podľa 4 ods. 2 zákona o mene a priezvisku, štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, prípadne, ak rodičia nie sú spolu zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

15. Podľa § 6 ods. 1 zákona o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 11 ods. 3 písm. a) zákona o mene a priezvisku, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

17. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 35 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

19. Z ustanovenia zákona o rodine vyplýva, že ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Výpočet uvedený v § 35 nie je taxatívny, a teda posúdenie, či ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností, závisí od úvahy súdu. Uvedený výpočet však aspoň sčasti objasňuje charakter podstatných vecí práve prostredníctvom uvedených príkladov. Zákonodarca sa pri ich zakotvení inšpiroval doterajšou súdnou praxou, ako aj právnou teóriou (napr. R 8/1971). Zákon teda rozlišuje medzi tzv. bežnými vecami súvisiacimi s výkonom rodičovských práv a povinností a nie bežnými, ktoré zákonodarca označil ako podstatné veci. Z § 35 zákona o rodine vyplýva, že pri podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností sú rodičia povinní sa dohodnúť. Dohoda by sa v normálne fungujúcom vzťahu medzi rodičmi mala dosiahnuť vo všetkých veciach, nielen v tých, ktoré majú charakter podstatných vecí, avšak pri bežných, každodenných veciach dohodu rodičov zákon nevyžaduje a každý z rodičov, bez ohľadu na existenciu či neexistenciu dohody s druhým rodičom, môže vykonávať v bežných veciach rodičovské práva a povinnosti sám. Dohoda rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, ku ktorej rodičia nemôžu dospieť, však v zmysle tohto ustanovenia môže byť nahradená autoritatívnym rozhodnutím súdu. Maloleté dieťa, ktoré je vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť schopné vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho dotýkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté (napr. veci týkajúce sa prípravy na budúce povolanie a pod.). Názoru maloletého dieťaťa sa musí venovať náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Súd dá v zmysle citovaného § 35 zákona o rodine súhlas k podaniu žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa a súhlas k určeniu druhého mena dieťaťa, ak sú pre to závažné dôvody. Tieto závažné dôvody sú dané vtedy, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska a určením druhého mena nesúhlasí, si neplní svoje rodičovské povinnosti k dieťaťu, neprejavuje o dieťa záujem, stratil k nemu zrejme citový vzťah, takže nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby pocit spolupatričnosti s ním bol u dieťaťa udržiavaný a prehlbovaný.

20. Súd je toho právneho názoru, že zmena priezviska dieťaťa a určenie druhého mena dieťaťa je podstatnou vecou, na ktorú je potrebný konsenzus oboch rodičov obdobne ako pri určení mena a určení priezviska maloletého dieťaťa. Preto podaný návrh matky, ktorým sa dovoľáva nahradenia súhlasu otca dieťaťa rozhodnutím súdu, považuje súd za vážny zásah do rodičovských práv, ktorý ani v prípade určenia druhého mena dieťaťa nemožno považovať za len formálne konanie, z ktorého by nevyplyvali dôsledky pre otca či maloleté dieťa aj s poukazom na zákonom anticipovanú možnosť v § 2c k neskoršej zmene poradia viacerých mien dieťaťa. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že otec si plní voči maloletému svoje rodičovské povinnosti, má k nemu vytvorený hlboký citový vzťah, a je to jeho jediné dieťa; rovnako ako u matky.

21. Uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/67/2018 - 561 zo dňa 10.09.2018 odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie č. k. 40P/20/2018 - 426 zo dňa 20.08.2018 tak, že maloletého P. zveril dočasne do osobnej starostlivosti matky s tým, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 100,-Eur mesačne, vždy vopred, k rukám matky a upravil styk otca s maloletým dieťaťom v rozsahu troch dní v každom týždni s preberaním maloletého v priestoroch detských jasí alebo cez víkend v mieste bydliska matky. Súd nerozhodol o tom, kto je oprávnený zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Je nepochybné, že pri podstatných veciach sa bude aj v prípade právoplatného rozhodnutia vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu očakávať dohoda rodičov. Z vykonaného dokazovania mal súd zo zhodných tvrdení oboch rodičov preukázané, že rozhodnutie odvolacieho súdu obaja rodičia dodržiavajú, rešpektujú ho, aj keď otec opakovane vyjadril záujem tráviť čas so synom aj v čase, kedy má byť maloletý v detských jasliach; s čím matka nesúhlasila. Z uvedeného je zrejmé, že otec prejavuje záujem o maloleté dieťa, prejavuje ochotu - a túto aj napriňa - podieľať sa na výchove svojho syna výkonom sústavnej a dôslednej starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Otec si od doručenia vykonateľného rozhodnutia Krajského súdu v Trnave plní povinnosť podieľať sa výžive maloletého dieťaťa sumou 100,-Eur mesačne k rukám matky. Do rozhodnutia odvolacieho súdu nebola žiadnym správnym ani súdnym orgánom Slovenskej republiky ani Švajčiarskej konfederácie určená výška vyživovacej povinnosti otca a preto otec nemal ku dňu rozhodovania tunajšieho súdu nedoplatky na výživnom. Je tiež nepochybné, že otec čas určený na styk s maloletým využíva, stretáva sa s ním, venuje sa mu a snaží sa, aby bol ako otec súčasťou života maloletého dieťaťa. Z pripojeného spisu sp. zn. 40P/20/2018 vyplýva, že k nútenej spolupráci oboch rodičov v rešpektovaní práva dieťaťa na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi došlo (po niekoľkomesačnom faktickom narušení v dôsledku opakovaných rozhodnutí matky) v zastabilizovanej súdnej úprave až v mesiaci september 2018. Skutočnosť, že maloleté dieťa bolo na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej zverené do osobnej starostlivosti matky neznamena, že by rodičovské práva otca k maloletému zanikli alebo boli obmedzené; práve naopak, je v záujme maloletého, aby bol jeho vzťah s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, maximálne posilnený.

22. Súd je toho názoru, že v konaní bolo preukázané, že nie sú splnené žiadne zákonné podmienky na zmenu priezviska maloletého dieťaťa a určenie druhého mena dieťaťa proti vôli otca. Ak aj v čase pred narodením dieťaťa bola matka stotožnená s menom X. pre dieťa, avšak od tohto nepreukázaného úmyslu ustúpila, je nepochybné, že tak konala v záujme dosiahnutia dohody s otcom maloletého, ktorá je jedinou zákonnou možnosťou určenia mena dieťaťa, ak otec žije a je známy a len ak sa rodičia nedohodnú, určí meno dieťaťa na návrh jedného z rodičov súd. Keďže sa rodičia dohodli na mene dieťaťa, a otec v priebehu konania úmysel matky pred pôrodom určiť dieťaťu meno X. popieral s tým, že meno P. navrhla matka ako jediné do úvahy prichádzajúce meno, súd návrh matky v časti určenia druhého mena dieťaťa zamietol, keď nezistil dôvod, pre ktorý by mal nahradiť prejav vôle otca svojím rozhodnutím. Samozrejme, to nebráni rodičom dohodnúť sa na určení druhého mena maloletého P. do budúcnosti. Obdobne tak súd nezistil dôvod na nahradenie súhlasu otca k zmene priezviska maloletého. Priezvisko maloletého bolo určené dohodou rodičov, keď otec súhlasne uznal otcovstvo k ešte nenarodenému dieťaťu pred matričným úradom v S.. Keďže otec si riadne plní povinnosti k maloletému dieťaťu, súd návrh matky na udelenie súhlasu za otca na zmenu priezviska zamietol. Skutočnosť, že matka si zmenila svoje priezvisko, ktorú zmenu súdu nevysvetlila, nepovažoval súd za dôvod pre vykonanie tak vážneho zásahu do práva otca a dieťaťa.

23. Ak by súd dal súhlas na zmenu priezviska a určenie druhého mena maloletého P., došlo by k závažnému a hlbokému zásahu nielen do rodičovského práva otca, ale tiež do práva maloletého dieťaťa. V konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa je pre rozhodnutie súdu prvoradý záujem dieťaťa, ktorý

stojí pred záujmami a túžbami jeho rodičov. V danej veci má súd za to, že maloletý sám seba oslovuje „P.“, reaguje na rôzne formy oslovenia P., P., P., P., P., P.. Maloletý nie je oslovovaný menom „X.“ žiadnym z rodičov, žiadnym z jeho kamarátov v jasliach, ani učiteľkami. Maloletý je toho času plne stotožnený so svojim prvým menom, a do budúcnosti s poukazom na potrebu podporovania rozvoja vzťahu maloletého s nedomicilným rodičom, považuje súd za vhodné zachovanie priezviska maloletého dohodnutého rodičmi v čase jeho narodenia.

24. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, každý z účastníkov si trovy konania znáša sám.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.